

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.732/2020/5.

A tanács tagjai: . Zánthy János
a tanács elnöke

. Bérces Nóra

előadó bíró

. Farkas Katalin

bíró

A felperes: .

A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet
ügyintéző: kamarai jogtanácsos

Az alperes: ... Megyei Rendőr-főkapitányság

Az alperes képviselője: ...kamarai jogtanácsos

A per tárgya: megbízási díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.094/2020/5.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.28.590/2019/9.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.094/2020/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes 2019. január 31. napjáig közalkalmazotti jogviszonyban dolgozott az alperes ... Rendőrkapitányságán. Az ügykezelő munkakör mellett – munkaköri leírása alapján – ellátta a titkos ügykezelői („T” ügykezelői), valamint a bűnjelkezelői feladatokat is, mely többletfeladatokra tekintettel havi 5.000 forint összegű keresetkiegészítésben részesült.
- [2] 2019. február 1. napjától a felperes jogviszonya rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonnyá alakult át. A felperes rendvédelmi alkalmazottként továbbra is ügykezelő munkakörben végzett munkát, és változatlanul ellátta mind a titkos ügykezelői, mind a bűnjelkezelői feladatokat, körülbelül heti 4-4 óra munkaidő ráfordítással. A 2019. március 19-én kelt munkaköri leírása is tartalmazta, hogy titkos ügykezelői feladatok ellátására jogosult, emellett speciális munkaköri

feladatként bűnjelkezelői munkát végez.

- [3] 2019. február 1. napját követően a ... Rendőrkapitányságon nem került kialakításra önálló titkos ügykezelői, illetve bűnjelkezelői munkakör.

A felperes keresete és az alperes védírata

- [4] A felperes keresetében a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 288/B. § (1)-(3) bekezdéseire hivatkozással havi bruttó 38.650 forint megbízási díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest, amelyből a lejárt, esedékessé vált követelés összegét a 2019. február 1. és 2019. december 31. közötti időszakra 425.150 forintban és annak késedelmi kamatában jelölte meg.
- [5] A felperes érvelése szerint a rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak által betölthető munkakörökről és az azok betöltéséhez szükséges képesítési követelményekről szóló 15/2019. (III.11.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 1. számú melléklete egymástól elhatárolva nevesíti az „ügykezelő”, az „ügykezelő (minősített adatkezelő)” és az „ügyviteli segédelőadó (bűnügyi)” munkaköröket. Erre figyelemmel az általa ellátott titkos ügykezelői és bűnjelkezelői feladatok többletfeladatot jelentettek, mivel azok nem tartoztak az alapmunkakörébe. A munkáltató a munkakör tartalmát egyoldalúan nem bővítheti, csak az adott munkakörön belül határozhat meg feladatokat, és azok nem fedhetnek le több másik munkakört. Titkos ügykezelői, illetve bűnjelkezelői feladatokat nem valamennyi ügykezelő végez az alperesnél, ezért ezen többletfeladatokért mindenképpen külön díjazás illeti meg a felperest.
- [6] Kereseteösszepszerűségét az illetményalap 100%-os mértékében jelölte meg, arra tekintettel, hogy a kinevezése szerinti munkaköre mellett ellátott két további feladatkör munkaigénye a heti munkaidejének 20%-át tette ki.
- [7] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint a felperes munkakörét az országos rendőr-főkapitány az állománytáblázatban, és az azzal összhangban kiadott ORFK utasításban ügykezelőnek minősítette, így ettől jogszerűen eltérni nem lehetett. A felperes a munkája során csak a munkaköréhez tartozó ügykezelői feladatokat lát el, a munkakörébe nem tartozó feladatokat nem, ezért tartós átirányítás hatálya alatt nem áll, így megbízási díjra sem jogosult.
- [8] Az alperes – a jogalap megalapozottsága esetén – a keresetösszepszerűségét annyiban vitatta, hogy a minimális, azaz a rendvédelmi illetményalap 50%-ának megfelelő összegben kérte a marasztalást, mivel ez tekinthető arányosnak a felperes által ellátott feladatokkal.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélete

- [9] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek megbízási díj jogcímén 212.575 forintot és ennek a 2019. július 16. napjától járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett a perköltség és illeték viseléséről is.
- [10] Az elsőfokú bíróság a Hszt. és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXV. törvény (a továbbiakban: Riasztv.) hatályba lépését követően irányadó Hszt. 362/E. § (1) bekezdéséből, továbbá a Hszt. 2019. február 1. napjától hatályos 287/E. § (1) és (2) bekezdéséből, 287/O. § (1) bekezdéséből, 287/P. § (1) bekezdéséből, 288. § (1)-(3) bekezdéseiből kiindulva megállapította, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya 2019. február 1-jével rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonnyá alakult át, amely a kötelezően rögzítendő elemeket – köztük a munkakört is – tartalmazó kinevezéssel jött létre. A rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak által betölthető munkaköröket az ORFK utasítás határozta meg, melynek 1. számú mellékletéből megállapíthatóan a helyi és területi szerveknél kialakításra került önállóan az „ügykezelő (minősített adatkezelő)” és az „ügyviteli segédelőadó (bűnügyi)” munkakör. A felperest

2019. február 1. napjától ügykezelő munkakörbe sorolta az alperes, ugyanakkor az általános ügykezelői feladatai mellett titkos ügykezelői feladatokat és bűnjelkezelői feladatokat is ellátott. A titkos ügykezelői feladatok az „ügykezelő (minősített adatkezelő)” munkakörbe, míg a bűnjelkezelői feladatok az „ügyviteli segédelőadó (bűnügyi)” munkakörbe illeszkednek. Erre figyelemmel a felperes a saját ügykezelői munkakörébe tartozó ügyviteli feladatai mellett más munkakörbe tartozó többletfeladatokat is végez, így esetében a Hszt. 288/B. § (1)-(3) bekezdéseiben meghatározott tartós átirányítás jogszabályi feltételei megvalósultak.

- [11] Az ORFK utasítás 5. pontjából következően az adott rendőri szervnél a korábbi rendőrségi közalkalmazottaknak az 1.-3. mellékletben meghatározott munkakörbe történő besorolására az állománytáblázat alapján rendszeresített munkaköröknek megfelelően van lehetőség, így a felperes ügykezelői munkakörbe sorolása jogszerűen történt, azonban ez nem jelentheti azt, hogy a munkáltató a kinevezés szerinti munkakörbe más munkakörbe tartozó feladatokat is telepíthet, ha ilyen más munkakört az adott rendőri szervnél nem hoz létre. Mindezek alapján a felperes a Hszt. 288/B. § (3) bekezdése szerinti díjazásra jogosult.
- [12] A felperesnek járó havi díjazás összegét az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 50%-ában, 19.325 forintban állapította meg, figyelemmel arra, hogy a felperes heti körülbelül 4-4 órát töltött a titkos ügykezelői, illetve bűnjelkezelői feladatok végzésével, így ezen összegű díjazás a többletmunka mennyiségével arányosnak tekinthető. Rámutatott arra is, hogy a Hszt.-nek a hivatásos állományúakra vonatkozó 71. § (1) bekezdésének c) pontja, és ugyanezen szakasz (5) bekezdése lényegében egyező a rendvédelmi alkalmazottakra irányadó szabályokkal, hiszen mindkét jogintézmény, azaz a megbízás helyettesítésre és a tartós átirányítás is tartalmilag ugyanazt a helyzetet szabályozza.
- [13] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 109. § (1) bekezdése alapján – a 112. § (2) bekezdésének alkalmazásával – helyes indokainál fogva helybenhagyta.
- [14] A felperes azon fellebbezési érvelésével szemben, hogy a heti körülbelül 4-4 óra titkos ügykezelői, illetve bűnjelkezelői feladatok ellátásával a törvényi minimumösszegben megállapított ellentételezés a többletmunka mennyiségével nem arányos, a másodfokú bíróság a perbeli esetben is releváns, a hivatásos szolgálati jogviszonyra irányadó bírói gyakorlatra hivatkozott, amely szerint a megbízási díj összegének megállapítása szempontjából annak van jelentősége, hogy az adott időszakban milyen mértékben került sor az eredeti munkakörhöz nem tartozó más munkaköri feladatok ellátására (Mfv.II.10.303/2017/3.). Erre figyelemmel a Hszt. 288/B. § (3) bekezdése szerinti korlátokon belül a díjazás pontos mértékének meghatározása során annak volt jelentősége, hogy mi az a munkaköri feladatokhoz nem tartozó többletfeladat, amit az eredeti munkakör ellátása mellett még teljesíteni kell. Ennek megítélése során mindig egyedileg kell vizsgálni azt, hogy milyen munkakörörről és milyen munkavégzési körülményekről, milyen ténylegesen ellátott többletfeladat teljesítésekről van szó. Az elsőfokú bíróság mérlegelése során a többletfeladat-ellátással kapcsolatban felmerült többletteherként vette figyelembe azt, hogy a felperes heti 4-4 órát töltött a munkaköréhez nem tartozó titkos ügykezelői, illetve bűnjelkezelői feladatokkal, amelyeket a munkaköri leírás tartalmazott, és mindezek alapján ítélte meg úgy, hogy a többletfeladatok mennyisége nem indokolja a minimálisan adható díjazásnál magasabb összeg megállapítását.
- [15] Az elsőfokú bíróság megemlítette azokat a körülményeket, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak tekintett, és utalt azokra az okokra is, amelyek alapján a tényeket elfogadta a tényállás megállapítása során. Mérlegelése kirívóan okszerűtlen nem volt, a jogszabályi keretek között megállapított díjazás a végzett többlettevékenységgel és a vállalt többletfelelősséggel arányos volt, figyelemmel arra, hogy mindezek a felperesi feladatok 1/4-ét sem tették ki. Így nem volt helytálló a felperesi érvelés arra nézve, hogy a további két másik munkakörbe tartozó többletfeladat teljesítése miatt külön-külön indokolt a minimális megbízási díj felszámítása. A felperes saját munkaköri feladataihoz, munkaidejéhez viszonyítottan is arányban áll a megítélt

összeg az elvégzett többletfeladatokkal, arra is figyelemmel, hogy a felperes jogállásának változását megelőzően közalkalmazottként ugyanezen feladatokért havonta mindösszesen 5.000 forint illetménykiegészítésben részesült ellentételezésként.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [16] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes marasztalását kérte megbízási díj jogcímén összesen 425.150 forint összegben és annak késedelmi kamataiban. Kérte továbbá az alperest az első-, másodfokú és felülvizsgálati perkölségei megfizetésére is kötelezni.
- [17] A felperes az ítéleti tényállást nem vitatta, azonban álláspontja szerint az eljáró bíróságok a Hszt. 288/B. § (1) és (3) bekezdésébe ütköző módon állapították meg a megbízási díj mértékét. Hangsúlyozta, hogy az ORFK utasítás 1. melléklete egymástól elhatárolva nevesíti az „ügykezelő (minősített adatkezelő)” és az „ügyviteli segédelőadó (bűnügyi)” munkaköröket, ezért az ellátott többletfeladatok nem egy, hanem két másik munkakörbe tartozóak, vagyis a jogszabályhely alapján díjazásuk külön-külön vizsgálendő. A Hszt. 288/B. § (1) bekezdése a tartós átirányítás vonatkozásában más munkakörrel – nem munkakörökkel – szól, és ennek időtartamára és ellentételezésére határozza meg a törvényes mértéket az illetményalap 50-200%-ában. Mivel jelen esetben a felperes két önálló és egymástól elkülöníthető – a bíróság által megállapított tényállásban időben is elhatárolt – munkakörbe tartozó feladatokat is végzett, így a vonatkozó törvényi szabályozás alapján a minimálisan megállapítható megbízási díj mértéke 50-50%, vagyis összesen 100%.
- [18] Másodlagosan arra hivatkozott a felperes, hogy a tartós átirányítás jogerős ítéletben megállapított ellentételezése a végzett többletfeladatokkal, azok munka- és időmennyiségével sem arányos. Az eljáró bíróságok mérlegelése és értékelése kirívóan okszerűtlen és jogszerűtlen, az – a Hszt. 288/B. § (3) bekezdésében szabályozott törvényes kereteket figyelembe véve – a Kp. 78. § (2) bekezdésébe ütközik. A jogerős ítélet azon indokolása, hogy a felperes a többletfeladatokat munkaidejében végezte, nem releváns, hiszen a per tárgya nem rendkívüli munkavégzés, illetve túlszolgálat ellentételezésére irányult, hanem a feladatok felperesi munkakörbe nem tartozásának a kérdésére. A mérlegelés kirívó okszerűtlenségét támasztja alá az is, hogy az alperes ezen havi bruttó 19.325 forint minimumösszeg megfizetésével mentesül két önálló munkakörben alkalmazott személy foglalkoztatása és illetményének megfizetése alól.
- [19] A felperes álláspontja szerint a helyettesítés, megbízás ellentételezésének konkrét mértéke során a törvényes keret középértékéből, azaz 125%-ból kellene kiindulni és feltárni az adott jogszerű díjazás mértékét lefelé, illetve felfelé korrigáló tényezőket. Jelen esetben a munkaidő 1/5-ét kitevő, és két egyéb munkakört is érintő helyettesítés a középértékhez közelítő díjazást eredményezne jogszerűen.
- [20] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.
- [21] Az alperes álláspontja szerint az eljáró bíróságok a helytállóan feltárt tényállásból megalapozott ítéletet hoztak, a megbízási díj összegének mérlegelésekor jogszerűen jártak el. A megbízási díj összegének megállapításakor a Hszt. 288/D. §-a értelmében a munkakörön kívüli többletfeladat súlyának, mennyiségének, időtartamának van jelentősége és nem annak, hogy e feladatok hány (egy vagy több) munkakör részfadatai. A többletfeladatok időbeli terjedelme vonatkozásában értékelni kellett, hogy azok a munkaidő negyed részét sem teszik ki. A többletfeladatok ellátása a munkaidő kereteit nem haladta meg, ami nyilván nem a megbízási díjra való jogosultság, hanem annak mértéke körében releváns. A megbízási díj mértékét a jogalkotó a rendvédelmi illetményalap 50-200%-ában határozta meg, így a perbeli többlettevékenységgel arányban álló és jogszerű a bruttó 600 forint összegű óradíj.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [22] A felülvizsgálati kérelem nem alapos az alábbiak szerint.
- [23] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között eljárva csak azt vizsgálhatta, hogy az eljáró bíróságok a megbízási díj mértékét a Hszt. 288/B. § (1) – (3) bekezdésébe, illetve a Kp. 78. § (2) bekezdésébe ütközően kirívóan okszerűtlenül állapították-e meg.
- [24] A Hszt. 288/B. (1) bekezdése értelmében a rendvédelmi alkalmazott a rendvédelmi szerv hatékony működéséhez szükséges munkaszervezési okból beleegyezésével a munkaköréhez tartozó feladatok mellett más munkakörbe tartozó feladatokat láthat el (tartós átirányítás). A (2) bekezdés alapján a tartós átirányítás időtartama legalább harminc nap, de legfeljebb egy év. A (3) bekezdés szerint a rendvédelmi alkalmazott a tartós átirányítás időtartamára havonta a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő mértékű megbízási díjra jogosult.
- [25] A felperes – a felek által nem vitatott tényállás szerint – ügykezelő munkaköre mellett titkos ügykezelői és bűnjelkezelői feladatokat is ellátott, ezáltal tartós átirányítás keretében végzett munkát. Tartós átirányításra a rendvédelmi szerv hatékony működéséhez szükséges munkaszervezési okból kerülhet sor, és a „más munkakörbe tartozó feladatok” végzésére tekintettel illeti meg a rendvédelmi alkalmazottat a megbízási díj. Ezt a szabályozást nem lehet akként értelmezni, hogy minden egyes ellátott munkakör után külön-külön jár a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő megbízási díj, mivel a tartós átirányítás nem az ellátandó munkakörök számához, hanem az ellátandó munkaköri feladatokhoz köthető. A megbízási díj azért jár, mert a rendvédelmi alkalmazott az eredeti munkaköri feladatoktól eltérő többletfeladatot végez, és ezt a többletterhet a törvény a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő összeggel kompenzálja.
- [26] A munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg. Ennek során a mérlegelés egyik szempontja lehet, hogy az adott többletfeladat több munkakörbe tartozik, mint ahogyan az is, hogy milyen bonyolultságú a munka, annak milyen az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye, milyen gyakorisággal, milyen többlettudás birtokában kell végrehajtani. Önmagában azonban – ettől eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – az, hogy a többletfeladatok több munkakörbe tartoznak, nem alapoz meg mindentől független igényt az 50%-nál magasabb mértékű megbízási díjra. Valamennyi szempontot összességében kell mérlegelni, és – amint arra a másodfokú bíróság is rámutatott – a rendvédelmi alkalmazott által elvégzett feladatokat egyedileg megvizsgálva lehet arról dönteni, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladat milyen mértékű megbízási díjat von maga után. A felperes sem a keresetlevelében, sem a személyes meghallgatása során nem adott elő olyan többlet-tényállási elemet, amely a felperes magasabb mértékű megbízási díjra való jogosultságát megalapozhatná.
- [27] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Kp. 78. § (2) bekezdésének sérelmét is állította, mely szerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékeli.
- [28] A közigazgatási perrendtartásban is érvényesülő alapvető elv, hogy a bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállás – ha az nem iratellenes, vagy nem okszerűtlenül, logikai ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok mérlegelése – a felülvizsgálati eljárásban nem bírálható felül, azaz nem állapítható meg a jogszabálysértés, ha a kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja (BH1993. 768., BH1998. 401.). Ha a bíróság ítéletének a megállapított tényállása iratellenes, okszerűtlen vagy logikai ellentmondást tartalmaz, a jogszabálysértés megállapítható, azaz a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelése megalapozza a felülvizsgálati kérelmet (BH1994. 196., BH1998. 401., BH1999. 44.).
- [29] A perbeli esetben nem volt megállapítható a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelése. Az első- és másodfokú bíróság valamennyi releváns tényállási elem egyenkénti és összességében történő mérlegelésével foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperest milyen összegű megbízási

díj illeti meg, erre figyelemmel a jogerős ítéletben megállapított mérték felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban a Kúria sem látott lehetőséget.

- [30] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [31] A felülvizsgálati eljárásban az alperes perköltsége megtérítését nem kérte, ezért a Kúria e körben a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (3) bekezdése szerint mellőzte a határozathozatalt.
- [32] A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték – a felperest a Kp. 35. § (4) bekezdése által alkalmazni rendelt Pp. 525. §-a értelmében megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán – a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján irányadó Pp. 102. § (6) bekezdése szerint az állam terhén marad.
- [33] A felülvizsgálati kérelem elleni további jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.
- [34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. november 30.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő